

DARBU, NUVEIKTŲ PAGAL LRV REKOMENDACIJAS, KAIP 2015 METAIS ĮVAIRINTI LIETUVOS EKSPORTĄ IR SUMAŽINTI NUOSTOLIUS, PATIRIAMUS DĖL RUSIJOS FEDERACIJOS PASKELBTO KAI KURIŲ PREKIŲ IMPORTO IŠ EUROPOS SAJUNGOS IR KITŲ UŽSIENIO VALSTYBIŲ DRAUDIMO
2015 m. liepos mėn. ATASKAITA

Priemonės pavadinimas	Priemonės įgyvendinimas
Naujų verslo rinkų ir verslo partnerių paieška	
1. Organizuoti įmonių dalyvavimą parodose, verslo misijose ir kituose eksporto plėtos renginiuose (Lietuvos dienos, Lietuvos gaminių salėlės ar panašiai)	LR ambasados Japonijoje iniciatyva Osakoje, Nagojeje ir Tokijuje vykusiuose turistinio turo „Baltijos kelias“ pristatymuose renginių dalyviai buvo supažindinti su lietuviškais maisto produktais. LR ambasadoje Indijoje surengtame Valstybės dienai skirtame priėmime renginio dalyviams buvo pristatyti lietuviški maisto produktai.
2. Įgyvendinti su žemės ūkio produkcijos, maisto prekių ir logistikos sektoriaus įmonėms 2014 metais pasirašytas sutartis dėl nemokamų verslo partnerių paieškos paslaugų teikimo	LR ambasados Danijoje iniciatyva bendradarbiaujant su LITMEA bei atskiromis Lietuvos įmonėmis, tęsiami pasirengimo darbai dėl Lietuvos įmonių dalyvavimo didžiausioje Skandinavijoje maisto ir kulinarijos produktų parodoje 2016 m.
3. Rengiant tarpviešybinių bendradarbiavimo komisijų posėdžius, drauge suorganizuoti verslo forumus (misijas), užtikrinti aktyvų Lietuvos verslo atstovų dalyvavimą juose	Remiantis 2015 m. kovo d. 25 LRV pasitarimo protokolu Nr.15, priemonė įgyvendinta iki 2015 m. birželio 30 d.
4. Pakviesti į Lietuvą užsienio prekybos agentus, dirbančius individualiai su įmonėmis ir siekiančius padėti jų gaminiams patekti į užsienio prekybos tinklus	Š.m. liepos mėnesį dvišalių tarpvyriausybinių bendradarbiavimo komisijų posėdžiai nevyko. Remiantis 2015 m. kovo 25 d. LRV pasitarimo protokolu Nr.15, priemonė įgyvendinta: į Lietuvą buvo atvykę ir su Lietuvos įmonėmis dirbo 7 verslo agentai: Azerbaidžano, Libano, Armėnijos, Japonijos, Vokietijos, Moldovos ir Nyderlandų.
5. Pasitelkti komerciniais pagrindais samdomus konsultantus, mokančius tam tikros šalies kalbą, išmanančius šalies specifiką ir padedančius Lietuvos verslininkams patekti į tos šalies rinką	Rengiami viešojo konsultacinių paslaugų pirkimo dokumentai.
6. Organizuoti įmonių įsiliejimo į užsienio rinkas ir vadybinių gebėjimų stiprinimo seminarus, konsultuoti imones prekių ženklų kūrimo ir jų žinomumo didinimo klausimais per VŠĮ	

<p>„Versli Lietuva“ eksporto plėtros skatinimo projektus:</p> <p>6.1. „Eksporto klubas“: organizuoti seminarus apie užsienio rinkas, aptariant konkrečios šalies specifiką, ekonominius, politinius ir kultūrinius aspektus</p> <p>6.2. „Eksporto akademija“: eksportuotojų mokymo programa, skirta tobulinti Lietuvos įmonių eksporto įgūdžius ir įmonės eksporto strategijai paruošti ir įgyvendinti, siekiant padidinti įmonės konkurencingumą ir eksporto apimtis užsienio rinkose</p> <p>6.3. „BrandLab“: organizuoti konsultacijas dėl prekės ženklų kūrimo ir jų žinomumo stiprinimo</p> <p>7. Reguliariai (kiekvieną ketvirtį) peržiūrėti aukštų pareigūnų vizitų planus ir, esant poreikiui, juos koreguoti</p>	<p>Vyksta paruošiamieji darbai rugsėjo mėn. vykstančiam „Eksporto klubui“ apie Daniją, renginys nukeltas norint pakviesti daugiau ekspertų iš Danijos ir pritraukti didesnę įmonių skaičių.</p> <p>Specializuoti „Eksporto akademijos“ mokymai įmonėms pasibaigė, šiuo metu vyksta kontaktų paieška ir pasiruošimas mokymo dalyvių verslo misijoms į Vokietiją ir Nyderlandus.</p> <p>Atlikta projekte dalyvaujančių įmonių atranka ir motyvaciniai pokalbiai, rugpjūtį-rugsėjį bus vykdoma konsultacijų programa: darbas grupėse B2B (Business-to-Business) ir B2C (Business-to-Consumer) bei individualios konsultacijos.</p> <p>Š. m. liepos mėn. aukštų Lietuvos pareigūnų vizitų ir verslo misijų 2015 m. planas nebuvo peržiūrėtas.</p>
Finansinės priemonės	
<p>8. Skatinti įmonių tarptautiškumą naudojant 2014 - 2020 m. ES fondų investicijas ir finansuojant projektus, skirtus naujų užsienio rinkų paieškai ir esamų rinkų plėtrai:</p> <p>8.1. „Naujos galimybės LT“</p> <p>8.2. „Verslo klasteris“</p>	<p>Pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų priemonės „Naujos galimybės LT“ kvietimą sulauktos 27 paraiškos gauti 8,81 mln. eurų finansavimą. Paraiškas pagal šį kvietimą verslo organizacijos (VŠĮ „Versli Lietuva“, verslo asociacijos, Pramonės, prekybos ir amatų rūmai, klasterio koordinatoriai ir VĮ „Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra“) galėjo teikti grupinėms eksporto iniciatyvoms – labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių produkcijai pristatyti užsienyje ar Lietuvoje vykstančiose tarptautinėse parodose, mugėse bei verslo misijose. Šiuo metu gautos paraiškos yra baigtos vertinti: 2 paraiškos buvo atmestos, 7 paraiškas pareiškėjai atsiėmė, 1 paraiška naudos ir kokybės vertinimo metu buvo įvertinta neigiamai, o 17 projektų įgyvendinti planuojama skirti 4,22 mln. eurų.</p> <p>Ūkio ministerija parengė 2014–2020 metų ES investicijų veiksmų programos priemonei „Verslo klasteris LT“ projektų atrankos kriterijus, kurie buvo patvirtinti</p>

	<p>2014–2020 m. ES investicijų veiksmų programos Stebėsenos komiteto 2015 m. gegužės 19 d. posėdyje.</p> <p>Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 4-423 buvo patvirtintas 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos prioriteto „Smulkią ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonių įgyvendinimo planas, kuriuo patvirtinta ir priemonė „Verslo klasteris LT“. Šiuo metu rengiamas šios priemonės finansavimo sąlygų aprašo projektas.</p>
<p>9. Pasiūlyti lengvatinių paskolų, paskolų garantijų ir palūkanų kompensavimo priemones verslui, nukentėjusiam nuo Rusijos sankcijų</p>	<p>Per š. m. liepos mėn. prašymų dėl lengvatinių paskolų, paskolų garantijų ir palūkanų kompensavimo verslui, nukentėjusiam nuo Rusijos sankcijų, negauta.</p> <p>Nuo šios priemonės įgyvendinimo pradžios iki 2015-06-30 4911 įmonių buvo kompensuotos 16,2 mln. eurų vertės palūkanos.</p>
<p>10. Kompensuoti sertifikatų įteisinimo, klausimynų, teisės aktų ir kitų reikiamų dokumentų vertimo, oficialių trečiųjų šalių pareigūnų vizitų rengimo ir laboratorinių tyrimų pagal trečiųjų šalių reikalavimus diegimo išlaidas: 10.1. Teikti paramą labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių planuojamiems eksportuoti gaminiams ir paslaugoms sertifikuoti</p>	<p>Pagal 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų priemonės „Expo sertifikatas LT“ 1-ąjį kvietimą, kuriuo planuojama investuoti 0,6 mln. eurų nurodytiems tikslams, sulauktos 58 paraiškos gauti 1,88 mln. eurų finansavimą. Įvertinus gautas paraiškas: 8 paraiškos o atmestos, 2 paraiškas pareiškėjai atsiėmė, o 48 paraiškos įvertintos teigiamai. Pagal pastarąsias paraiškas prašoma suma – 1,33 mln. eurų. Parengtos paraiškų vertinimo ataskaitos.</p>
<p>10.2. Prisdėti organizuojant Maroko kompetentingos institucijos atstovų vizitą į Lietuvą 2015 m. kovo mėn. įvertinti Lietuvos valstybinę maisto ir veterinarinės kontrolės sistemą</p>	<p>Priemonė įgyvendinta 2015 m. kovo mėn.</p>
<p>10.3. Prisdėti verčiant klausimynus, teisės aktus ir kitus dokumentus, reikalingus eksporto leidimams gauti bei organizuojant su eksporto leidimų gavimu susijusių oficialių trečiųjų šalių kompetentingų institucijų atstovų vizitus</p>	<p>Organizuotas ir apmokėtas Irano Islamo Respublikos atstovo vizitas į Lietuvą, kurio metu buvo vertinama Lietuvoje vykdoma valstybinės maisto ir veterinarijos kontrolė. Vienas iš pagrindinių šio vizito tikslų – buvo aptarti jautienos ir avienos eksporto į Iraną galimybes.</p> <p>Organizuotas ir apmokėtas klausimyno dėl jautienos ir jautienos produktų eksporto į</p>

<p>10.4. Prisdėti žmogiškaisiais resursais ruošiant sertifikatus, pildant klausimynus ir organizuojant trečiųjų šalių kompetentingų institucijų atstovų vizitus į Lietuvą dėl tų šalių rinkų atvėrimo bei padengti tokių vizitų transporto išlaidas šalies viduje</p>	<p>Kinijos Liaudies Respubliką vertimas iš anglų į kinų kalbą.</p> <p>Organizuotas Kinijos Liaudies Respublikos Prekybos ministerijos ir Kinijos generalinės kokybės priežiūros inspekcijos ir karantino administracijos (AQSIQ) delegacijos vizitas, kurio metu ši delegacija susipažino su Lietuvoje vykdoma valstybine maisto ir veterinarijos kontrole ir aptarė žemės ūkio produktų eksporto į Kiniją galimybes.</p> <p>Čilės žemės ūkio ministerijos Žemės ūkio ir gyvulininkystės tarnybos Gyvūnų apsaugos skyriui (División de Protección Pecuaría, Servicio Agrícola y Ganadero (SAG), Ministerio de Agricultura) pateikta dar viena Lietuvos pieno perdirbimo įmonės, norinčios eksportuoti gaminamą produkciją į Čilę, registracijos anketa. Pastaroji patvirtino, kad jau užregistruotos ir savo produkciją į Čilę gali vežti vienuolika Lietuvos pieno perdirbimo įmonių.</p> <p>Išsiųstas JAV Maisto saugos ir inspekcijos tarnybai FSIS (Food Safety and Inspection Service) papildytas SRT (Self-Reporting Tool) klausimynas dėl kiaušinių produktų eksporto.</p>
<p>11. Iš dalies kompensuoti pieno gamintojų patirtus nuostolius dėl pieno kainų sumažėjimo pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1263/2014 nuostatas</p>	<p>Priemonė įgyvendinta 2015 m. balandžio mėn.</p>
<p>Diplomatinės priemonės ir ekonominio atstovavimo užsienyje stiprinimas</p>	
<p>12. Aktyviau naudoti diplomatinės priemonės (įskaitant instrukcijų Lietuvos diplomatinėms atstovybėms, komercijos, žemės ūkio ir transporto atašė, „Versli Lietuva“ atstovams užsienyje parengimą ir aukštų pareigūnų vizitus) alternatyviose prioritetinėse rinkose, siekiant rasti jose nišų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų eksportuotojams, aktyviau bendrauti su garbės konsulais</p>	<p>Užsienio reikalų ministerija (toliau – URM) per LR diplomatinės atstovybes ir konsulatus kartu su komercijos atašė bei VšĮ „Versli Lietuva“ atstovais užsienyje aktyviai dirbo su valstybių – potencialių eksporto partnerių atitinkamomis institucijomis bei verslo atstovais žemės ūkio ir maisto produktų eksporto klausimais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • domėtasi lietuviškų maisto papildų „Collon Wel“ eksporto į Daniją galimybėmis, informacija apie galimą bendradarbiavimą su natūralių produktų parduotuviomis perduota suinteresuotiems Lietuvos verslo atstovams. • su Japonijoje veikiančios kompanijos „Kudzys and Hammers Inc.“ vadovu aptartos lietuviškų maisto produktų eksporto į Japoniją galimybės. LR ambasados Japonijoje atstovai lietuviškus gėrimus importuojančios Japonijos kompanijos „Kuji-Kohaku“

prašymu susitiko su Japonijos muitinės atstovais dėl gėrimų importo iš Lietuvos problemų ir muitinės pareigūnai detalai išaiškino, kokių dokumentų trūksta, kad nebeliktų kliūčių įvežti į Japoniją lietuviškus gėrimus.

- San Paule susitikta su „Carrefour“ prekybos tinklo atstovais dėl galimybių eksportuoti lietuvišką sūrį ir ledus bei tiekti juos prekybos centru San Paule. Organizuoti Lietuvos įmonių AB „Žemaitijos pienas“ ir AB „Klaipėdos pienas“ atstovų susitikimai su verslo partneriais Brazilijoje.
- LR ambasada Indijoje (ir Bangladešui) tarpininkavo derinant Lietuvos pramoninkų konfederacijos ir Dakos metropolijos pramonės ir prekybos rūmų bendradarbiavimo susitarimo projektą, kuris perduotas Bangladešo pusei; taip pat perduoti analogiški Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos bei Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos bendradarbiavimo su atitinkamomis Bangladešo verslo organizacijomis pasiūlymai.
- LR ambasados Gruzijoje atstovai susitiko su Gruzijos Žemės ūkio ministerijos viceministru bei Muitinės departamento direkcija dėl naujų maisto prekių ženklavimo taisyklių. Gauta informacija perduota suinteresuotoms Lietuvos institucijoms ir verslo atstovams.
- LR ambasados Belgijoje atstovai, bendradarbiaudami su Garbės konsulu Belgijoje konsultavo AB „Žemaitijos pienas“ dėl sūrio „Džiugas“ pristatymo Belgijos supermarketuose (Delaize ir Colrouyt). Šiuo metu AB „Žemaitijos pienas“ tiesiogiai tariaisi dėl minėto sūrio pavyzdžių pristatymo.
- Makedonijos Respublikoje vykusiame susitikime su šalies URM Vidurio ir Šiaurės Europos departamento direktorės pavaduotoja LR ambasados Vengrijoje atstovai aptarė dvišalio šalių bendradarbiavimo klausimus. Makedonijos atstovai suinteresuoti skatinti ekonominį bendradarbiavimą, juos ypatingai domina prekybos plėtojimas, mato perspektyvas žemės ūkio, turizmo srityse.
- URM iniciatyva surengtas Irako ambasadoriaus, akredituoto Lietuvai, susitikimas su Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos, įmonių ŽŪKB „Krekenavos mėsa“ ir UAB „Agaras“ atstovais.

13. Peržiūrėti ir esant poreikiui optimizuoti specialiujų atašė užsienyje išdėstymą.

Paskirtas LR komercijos atašė LR diplomatinėje atstovybėje Kazachstano

<p>14. Teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Užsienio reikalų ministerijai informaciją apie techninių barjerų pašalinimą ir problemas, su kuriomis susiduriama siekiant gauti leidimus eksportuoti produkciją į naujas trečiųjų šalių rinkas; pateikti Užsienio reikalų ministerijai kitą informaciją, kurios reikia rinkoms įvairinti.</p> <p>Aktyvinti diplomatinis veiksmus, remiant Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pastangas gauti leidimus įvežti maisto produktus į trečiąsias šalis.</p>	<p>Respublikoje.</p> <p>Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) informavo, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iš Tuniso kompetentingos institucijos gautas patvirtinimas, kad suderintas jautienos ir jos subproduktų eksporto veterinarijos sertifikatas; • Iš Maroko gautas oficialus leidimas vežti į šią šalį galvijus ir jautieną, dar reikia suderinti sertifikatus; • Iš Jungtinių Arabų Emyratų gautos pastabos dėl kiaušinių eksporto į šią šalį veterinarijos sertifikatų; • Iš Ukrainos gautos pastabos dėl paukštienos eksporto į šią šalį veterinarijos sertifikatų; • Iš Jordanijos gauta informacija, jog jautiena ir jautienos produktai gali būti eksportuojami į Jordaniją pagal Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos reikalavimus.
<p>15. Koordinuojant veiksmus su kitomis ES valstybėmis narėmis ir Europos Komisija, siekti sprendimų ES lygiu dėl trečiųjų šalių rinkų atvėrimo ir Rusijos Federacijos ES šalims taikomų sankcijų atšaukimo</p>	<p>Š. m. liepos 27 d. Kazachstanas tapo Pasaulinės prekybos organizacijos nare, kas Lietuvos eksportuotojams sudarys palankesnes jų produkcijos eksporto į šią šalį galimybes.</p> <p>Kreiptasi į Europos Komisiją dėl 32 mln. eurų paramos pieno sektoriui dėl nukritusios pieno supirkimo kainos skirtumo, susijusio su Rusijos embargu, kompensavimo. LR žemės ūkio ministrė susitikime su naująja Didžiosios Britanijos ambasadore paprašė palaikyti Lietuvą, svarstant EK paramos Lietuvos pieno gamintojams klausimą.</p>
<p>16. Spręsti naujų tarpvyriausybinių susitarimų sudarymo procedūrų spartinimo klausimus, kol Rusijos Federacija draudžia kai kurių produktų importą; inicijuoti dvišalius susitikimus su užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis, siekiant užtikrinti, kad būtų gauta pakankamai tarptautinių krovinių vežimo leidimų</p>	<p>Apie šios priemonės įgyvendinimą Susisiekimo ministerija informacijos nepateikė.</p>
<p>Kitos priemonės</p>	
<p>17. Kas mėnesį teikti Ūkio ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai, Susisiekimo ministerijai ir Žemės ūkio</p>	<p>Muitinės departamentas nurodytoms institucijoms pateikė preliminarūs statistinius 2015 m. birželio mėnesio užsienio prekybos su Rusija duomenis.</p>

<p>ministerijai preliminarius duomenis: apie dvišalę prekybą su Rusijos Federacija, Kazachstanu, Baltarusija ir kitomis munitų sąjungos valstybėmis (bendrus duomenis ir pagal prekių grupes, išskiriant lietuviškos kilmės eksportą); apie prekybos uždraustomis importuoti į Rusijos Federaciją prekėmis su kitomis šalimis pokyčius</p>	<p>Informacija analizuojama, į ją atsižvelgiama rengiant šalies ekonomikos apžvalgas bei prognozes. Taip pat ši informacija naudinga nustatant verslo misijų prioritetus.</p>
<p>18. Stebėti grupinių atleidimų iš įmonių mastą (taip pat ir darbuotojų, atleistų iš jų tiekėjų ar tolesnės gamybos grandies įmonėse) atleistiems darbuotojams taikyti darbo rinkos priemones</p>	<p>Teritorinės darbo biržos atlieka įmonių, turinčių riziką patirti Rusijos Federacijos taikomų sankcijų poveikį, apklausas ir teikia informaciją Lietuvos darbo biržai. Taikomi prekių importo draudimai neturėjo reikšmingos įtakos šalies darbo rinkai: bedarbių skaičius padidėjimas 1,1 proc. liepos mėn., kaip ir kasmet, yra dėl mokymo įstaigas baigusiu jaunuolių kreipimusi. Liepos pabaigoje buvo 155,0 tūkst. registruotų bedarbių, tai beveik 31 tūkst. mažiau nei 2014 m. liepos pabaigoje. Laisvų darbo vietų įregistruota 30,1 tūkst., tai 2,9 tūkst. daugiau nei 2014 m. liepos mėn.</p> <p>Pranešimų apie grupinius darbuotojų atleidimus dėl Rusijos Federacijos taikomų sankcijų poveikio negauta.</p>
<p>19. Plietoti dėl sankcijų bedarbiais tapusių ar išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus asmenų profesinį mokymą, siekiant padėti jiems įgyti ar tobulinti kvalifikaciją, kad jie galėtų įsidarbinti į laisvas darbo vietas ar pradėti dirbti savarankiškai, o išpėti apie atleidimą iš darbo – liktų dirbti tose pačiose darbovietėse</p>	<p>Per 2015 m. sausio mėn.–liepos mėn. į profesinį mokymą teritorinės darbo biržos nusiuntė 9 bedarbius, atleistus iš įmonių dėl Rusijos embargo poveikio.</p>
<p>20. Išanalizuoti informaciją, gaunamą iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos, Lietuvos darbo biržos ir Valstybinės darbo inspekcijos, apie darbuotojų atleidimų skaičiaus pokyčius pagal skirtingus DK nurodytus atvejus, taip pat atkreipiant dėmesį į grupės darbuotojų atleidimus bei gaunamus skundus; pateikti išvadas ir pasiūlymus dėl galimų veiksmų darbo santykių srityje</p>	<p>Š. m. liepos mėnesį iš viso buvo atleisti 52 085 darbuotojai ir tai yra 807 daugiau, nei tuo pačiu laikotarpiu 2014 m. Daugiausia darbuotojų (37 061), t.y. 71,2 proc. atleista pagal Darbo kodekso 127 straipsnį (t. y. darbuotojo prašymu), ir tai yra 1 448 atleidimais daugiau, nei per 2014 m. liepos mėn. Palyginti su 2014 m. liepos mėn., atleidimų dėl bankroto sumažėjo 181 atveju, ir 257 atvejais sumažėjo atleidimų pagal Darbo kodekso 136 straipsnio 3 dalies 2 punktą (atleidžiama be išpėjimo, kai darbuotojas šiurkščiai pažeidžia darbo pareigas). Kiti pokyčiai nežymūs.</p> <p>Valstybinės darbo inspekcijos duomenimis darbo įstatymų pažeidimų dėl Rusijos taikomų sankcijų nebuvo užfiksuota.</p>

21. Parengti Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtos įstatymo pakeitimo projektą. Pakeitimo tikslas įmonių metinių pajamų ir balanse nurodyto turto vertės ribas, pagal kurias įmonės priskiriamos smulkiojo ir vidutinio verslo (toliau – SVV) subjektams, sulyginimas su 2003 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl mikro, mažų ir vidutinių įmonių (toliau – Rekomendacija) nustatyta leistina aukščiausia riba bei nuostatomis, reglamentuojančiomis valstybės paramos SVV subjektams teikimo formas ir būdus.

Š. m. balandžio 22 d. Ūkio ministro įsakymu Nr. 4-247 buvo sukurta darbo grupė Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui parengti.

Šiuo metu įstatymo pakeitimo projektas derinamas su teisininkais.

Ūkio viceministrė

Rasa NOREIKIENĖ

2015-08-11